

Justitieombudsmannen
Hans-Gunnar Axberger

Kritik mot Miljö- och byggnadsnämnden i Uppvidinge kommun för handläggningen av ett överklagande

Anmälan

AA klagade i en skrivelse på Miljö- och byggnadsnämndens i Uppvidinge kommun handläggning av ett överklagande i ett ärende om tillstånd att hålla orm.

I klagomålet angavs i huvudsak följande.

I ett beslut den 19 december 2007 avslag miljö- och byggnadsnämnden BB:s ansökan om tillstånd att hålla orm. Beslutet överklagades någon gång mellan den 23–25 januari 2008. Överklagandet innehöll även ett yrkande om inhibition. Vid kontakt med länsstyrelsen en vecka efter att överklagandet hade getts in framkom att nämnden inte hade överlämnat överklagandet dit. Miljö- och byggnadsnämnden uppgav som förklaring till detta att nämnden först skulle ta ställning till om det tillkommit något nytt i ärendet. Den 21 februari 2008 togs ärendet upp i nämnden som beslutade att vidhålla sitt tidigare beslut.

Enligt anmälan har miljö- och byggnadsnämnden brustit i sin handläggning då överklagandet inte har överlämnats till länsstyrelsen tillräckligt skyndsamt. AA har också begärt att JO ska uttala sig om det är förenligt med gällande lagstiftning att i ärenden av aktuellt slag inhämta yttranden från grannar då ansökan avser ett flerbostadshus.

Utredning

Anmälan remitterades till Miljö- och byggnadsnämnden i Uppvidinge kommun för utredning och yttrande avseende handläggningen av överklagandet.

I sitt remissvar anförde miljö- och byggnadsnämnden i huvudsak följande.

BB har besvärat sig över det beslut han fick avseende sin ansökan om hållande av orm enligt lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö. BB:s ormar är det första ärendet med giftiga ormar som nämnden tar beslut om så någon praxis på området har därför inte funnits.

Miljö- och byggnadsnämnden ansåg vid sin bedömning att olägenhetsbegreppet i miljöbalkens 9 kap. 3 § var tillämpligt på några punkter nämligen fukt, lukt, och övriga boendes oro. Det fanns också risk för intrång utifrån, beroende på att ormarna

är placerade i markplanet i ett rum med vanligt fönsterglas. Ormarna blir då väl synliga från en väg där det också bl.a. ligger en ungdomsgård.

[.]

Miljö- och byggnadsnämnden tog beslut den 19 december 2007. Den 23 januari kom besvärsskrivelsen till miljö- och byggnadsnämnden in. En komplettering kom sedan den 6 februari. I kompletteringen framkommer att BB har installerat avfuktare samt bytt ut mössen och minskat antalet terrarier och antalet ormar. Åtgärderna kunde ha påverkat fukt- och luktproblemet.

Hur politikerna skulle ställa sig till dessa nya omständigheter kunde förvaltningen inte veta på förhand. Därför togs ärendet med på miljö- och byggnadsnämndens sammanträde den 20 februari. Några andra avsikter än att få ärendet korrekt prövat har aldrig förekommit.

BB har senare inkommit med ansökan om att få hålla orm på annan plats vilket har bifallits av miljö- och byggnadsnämnden.

AA kommenterade remissvaret.

JO har tagit del av nämndens beslut den 19 december 2007 och BB:s överklagande som kom in till nämnden den 23 januari 2008. Av dessa handlingar framgår att nämnden avslog BB:s ansökan om att få hålla ormar på den aktuella fastigheten och beslutade att ormarna skulle avlägsnas från fastigheten senast den 1 april 2008. Nämnden förordnade även att beslutet skulle gälla även om det överklagades. BB överklagade beslutet och yrkade att det skulle inhiberas vad avsåg beslutet att ormarna senast den 1 april 2008 skulle avlägsnas från fastigheten.

Rättslig reglering

Enligt 23 § andra stycket förvaltningslagen (1986:223), FL, ska ett överklagande ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Beslutsmyndigheten prövar om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, ska myndigheten enligt huvudregeln avvisa den (24 § FL). Om skrivelsen inte avvisas ska myndigheten i enlighet med 25 § FL överlämna skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som ska pröva överklagandet.

I 27 § FL finns bestämmelser om beslutsmyndighetens omprövningsplikt. Denna skyldighet gäller dock inte om beslutet överklagas och klaganden begär att det tills vidare inte ska gälla (inhibition). Detta undantag motiveras med att sådana frågor typiskt sett är brådskande varför ärendets överprövning inte lämpligen bör fördröjas genom att beslutsmyndigheten ger sig in på en omprövning (se prop. 1985/86:80 s. 42).

Frågan inom vilken tidsfrist en förvaltningsmyndighet ska överlämna en skrivelse med överklagande och övriga handlingar i ärendet till överinstansen är inte reglerad i någon författning. Det ligger emellertid i sakens natur att överlämnandet måste ske utan dröjsmål. Den allmänna regeln i 7 § FL om snabb och enkel handläggning gäller också här. Överlämnandet bör normalt ske inom en vecka efter det att överklagandet kom in till myndigheten (se bl.a. JO 1995/96 s. 314). Särskild skyndsamtet kan krävas om klaganden begär inhibition (se prop. 1985/86:80 s. 74).

Bedömning

Av utredningen framgår att BB:s överklagande kom in till nämnden den 23 januari 2008, men att överklagandet inte överlämnades till länsstyrelsen förrän efter den 20 februari 2008. Som skäl till detta har nämnden uppgivit att man skulle ta ställning till en eventuell omprövning av beslutet vid nämndsammanträdet den 20 februari.

BB:s överklagande innehöll ett yrkande om inhibition. Vid sådana förhållanden föreligger inte någon omprövningsskyldighet, utan beslutsmyndighetens prövning bör normalt inskränkas till att avgöra om överklagandet har kommit in i rätt tid. Denna prövning bör lämpligen utföras av någon tjänsteman som nämnden har delegerat uppgiften till. Överklagandet skulle därefter ha överlämnats till länsstyrelsen inom högst ett par dagar. Miljö- och byggnadsnämndens handläggning av överklagandet har således inte varit förenlig med förvaltningslagens bestämmelser. För detta förtjänar nämnden kritik.

Vad AA i övrigt har anfört i sin anmälan föranleder inte någon åtgärd eller något yttrande från JO:s sida.